

31993L0083

6.10.1993

DZIENNIK URZĘDOWY WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

L 248/15

DYREKTYWA RADY NR 93/83/EWG**z dnia 27 września 1993 r.****w sprawie koordynacji niektórych zasad dotyczących prawa autorskiego oraz praw pokrewnych stosowanych w odniesieniu do przekazu satelitarnego oraz retransmisji drogą kablową**

RADA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą, w szczególności jego art. 57 ust. 2 i art. 66,

uwzględniając wniosek Komisji ⁽¹⁾,we współpracy z Parlamentem Europejskim ⁽²⁾,uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Cele Wspólnoty ustanowione w Traktacie obejmują ustanawianie coraz silniejszych związków między narodami Europy, sprzyjanie bliższym stosunkom między Państwami Członkowskimi należącymi do Wspólnoty oraz zapewnienie im postępu gospodarczego i społecznego poprzez podejmowanie wspólnych działań mających na celu usunięcie barier dzielących Europę.

(2) W tym celu Traktat przewiduje ustanowienie wspólnego rynku oraz obszaru bez granic wewnętrznych; środki służące do osiągnięcia tego celu obejmują zniesienie

przeszkód dla swobodnego przepływu usług oraz ustanowienie systemu zapewniającego warunki niezakłóconej konkurencji w ramach wspólnego rynku; w tym celu Rada może przyjmować dyrektywy w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych Państw Członkowskich, dotyczących podejmowania i wykonywania działalności prowadzonej na własny rachunek.

(3) Programy transmitowane przez granice wewnątrz Wspólnoty, w szczególności nadawane drogą satelitarną lub kablową, stanowią jeden z najważniejszych sposobów realizacji tych celów Wspólnoty, mających równocześnie charakter polityczny, gospodarczy, społeczny, kulturalny i prawny.

(4) Rada przyjęła już dyrektywę 89/552/EWG z dnia 3 października 1989 r. w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych Państw Członkowskich, dotyczących wykonywania telewizyjnej działalności transmisyjnej ⁽⁴⁾, która ustanawia system w zakresie promocji retransmisji i produkcji europejskich programów telewizyjnych oraz w zakresie reklamy, sponsorowania, ochrony nieletnich i prawa do odpowiedzi.

(5) Osiągnięcie tych celów w odniesieniu do transgranicznego przekazu satelitarnego i retransmisji drogą kablową programów z innych Państw Członkowskich jest nadal zablokowane przez szereg różnic w przepisach krajowych w zakresie prawa autorskiego oraz w pewnym stopniu niepewnością prawną; oznacza to, że posiadaczom praw zagraża sytuacja, w której ich utwory mogą być wykorzystywane bez wypłaty wynagrodzenia, a indywidualni posiadacze wyłącznych praw w różnych Państwach Członkowskich mogą blokować korzystanie z posiadanych przez nich praw; niepewność prawna stanowi przede wszystkim bezpośrednią przeszkodę dla swobodnego obrotu programów we Wspólnocie.

⁽¹⁾ Dz.U. C 255 z 1.10.1991, str. 3 oraz Dz.U. C 25 z 28.1.1993, str. 43.

⁽²⁾ Dz.U. C 305 z 23.11.1992, str. 129 oraz Dz.U. C 255 z 20.9.1993.

⁽³⁾ Dz.U. C 98 z 21.4.1992, str. 44.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 298 z 17.10.1989, str. 23.

- (6) Do celów praw autorskich wprowadzono obecnie zróżnicowanie między publicznym przekazem za pośrednictwem satelity bezpośredniego i satelity telekomunikacyjnego; ponieważ odbiór indywidualny możliwy jest przy obu typach przekazu satelitarnego i jest powszechnie stosowany, nie ma żadnego uzasadnienia dla takiego zróżnicowanego traktowania prawnego.
- (7) Swobodne nadawanie programów jest ponadto hamowane wskutek obecnej niepewności prawnej, czy przekaz drogą satelitarną, którego sygnały mogą być odbierane bezpośrednio, dotyczy jedynie praw w kraju nadawania, czy też praw we wszystkich krajach odbioru łącznie; ponieważ do celów praw autorskich satelity telekomunikacyjne i satelity bezpośrednie podlegają jednakowemu traktowaniu, niepewność prawna dotyczy prawie wszystkich programów nadawanych drogą satelitarną we Wspólnocie.
- (8) Ponadto pewność prawna, która stanowi wstępny warunek swobodnego przepływu przekazów we Wspólnocie, nie występuje w przypadku, gdy włączanie programów do sieci kablowych i ich retransmisji ma zasięg przekraczający granice.
- (9) Rozwój umownego nabywania praw przez uzyskanie zezwolenia już w chwili obecnej przyczynia się w znaczny sposób do tworzenia planowanego europejskiego obszaru audiowizualnego; należy zapewnić kontynuację takich przepisów umownych, a ich prawidłowe zastosowanie w praktyce należy w miarę możliwości promować.
- (10) Zwłaszcza operatorzy sieci kablowych nie mogą w obecnej chwili mieć pewności, czy faktycznie nabyli wszystkie prawa objęte takim przepisem.
- (11) Ostatecznie, nie wszystkie strony w poszczególnych Państwach Członkowskich są w równej mierze związane zobowiązaniami, które uniemożliwiają im odmowę podjęcia lub zerwanie, bez uzasadnionych przyczyn, rozmów w sprawie nabycia praw niezbędnych w celu retransmisji w sieci kablowej.
- (12) W związku z powyższym zachodzi konieczność uzupełnienia w odniesieniu do prawa autorskiego ram prawnych dla utworzenia jednego obszaru audiowizualnego, ustanowionych w dyrektywie 89/552/EWG.
- (13) W związku z tym należy zlikwidować istniejące w Państwach Członkowskich zróżnicowanie w zakresie traktowania transmisji programów za pośrednictwem satelity telekomunikacyjnego, w związku z czym kluczowe staje się rozróżnienie, czy utwory i inne przedmioty objęte ochroną są publicznie nadawane; zapewni to także równe traktowanie nadawców programów transgranicznych, niezależnie od tego, czy używają satelity przekazu bezpośredniego czy satelity telekomunikacyjnego.
- (14) Niepewność prawną dotyczącą nabywania praw, która utrudnia transgraniczny przekaz satelitarny, można zlikwidować przez zdefiniowanie na poziomie wspólnotowym pojęcia publicznego przekazu satelitarnego; definicja taka powinna jednocześnie określać miejsce przekazu; definicja taka jest niezbędna w celu uniknięcia jednoczesnego stosowania kilku ustawodawstw krajowych w odniesieniu do jednego przekazu; publiczny przekaz satelitarny ma miejsce wyłącznie wtedy i w tym Państwie Członkowskim, w którym organizacja radiowa i telewizyjna kontroluje i odpowiada za sygnały będące nośnikami programu, w postaci zamkniętego łańcucha transmisyjnego, skierowanego do satelity i z powrotem na Ziemię; zwykłych procedur technicznych dotyczących sygnałów będących nośnikami programu nie należy uważać za przerwy w łańcuchu transmisyjnym.
- (15) Umowne nabycie wyłącznych praw do nadań programów musi być zgodne z każdym ustawodawstwem dotyczącym praw autorskich i praw pokrewnych w Państwie Członkowskim, w którym ma miejsce publiczny przekaz satelitarny.
- (16) Zasada swobodnego zawierania umów, na której opiera się niniejsza dyrektywa, umożliwi dalsze ograniczenie korzystania z tych praw, w szczególności w zakresie dotyczącym niektórych technicznych środków transmisji lub niektórych wersji językowych.
- (17) Wskazane jest, aby strony przy uzgadnianiu wysokości wynagrodzenia za nabyte prawa uwzględniały wszystkie aspekty nadania, takie jak faktyczna i potencjalna liczba odbiorców oraz wersja językowa.
- (18) Stosowanie zasady kraju pochodzenia, zawartej w niniejszej dyrektywie, może narażać na problemy w odniesieniu do istniejących umów; niniejsza dyrektywa powinna przewidywać okres pięciu lat na dostosowanie, w miarę potrzeb, istniejących umów w świetle niniejszej dyrektywy; w związku z tym wyżej wymienionej zasady kraju

- pochodzenia nie należy stosować do istniejących umów, które wygasają przed dniem 1 stycznia 2000 r.; w przypadku gdy do tego dnia strony będą miały swój interes w umowie, uprawnione one są do renegeacji jej warunków.
- (19) Istniejące umowy międzynarodowe w sprawie koprodukcji należy interpretować w świetle celu gospodarczego oraz zakresu umowy, jaki strony miały na uwadze w chwili jej podpisania; w dotychczasowych umowach międzynarodowych w sprawie koprodukcji często brakowało wyraźnego i szczególnego określenia formy wykorzystania publicznego przekazu satelitarnego w rozumieniu niniejszej dyrektywy; filozofią leżącą u podstaw wielu istniejących umów międzynarodowych w sprawie koprodukcji jest koncepcja, według której prawa do koprodukcji są wykonywane przez każdego koproducenta oddzielnie i niezależnie, przez podzielenie prawa do korzystania między koproducentów wzdłuż linii terytorialnych; ogólnie rzecz biorąc, w przypadku gdy publiczny przekaz satelitarny, na który zezwolenie wydał jeden z koproducentów, mógłby naruszyć wartość praw do korzystania innego koproducenta, istniejąca umowa byłaby interpretowana w ten sposób, że ten drugi koproducent musi wydać zezwolenie na publiczny przekaz satelitarny; wyłączne prawa do wersji językowej drugiego koproducenta zostaną naruszone, jeżeli wersja lub wersje językowe przekazu publicznego, łącznie z wersjami dubbingowymi lub z napisami, odpowiada językowi albo językom powszechnie rozumianym na terytorium przydzielonym drugiemu koproducentowi na mocy umowy; pojęcie wyłączności powinno być rozumiane w szerszym znaczeniu, gdzie publiczny przekaz satelitarny dotyczy utworu składającego się głównie z obrazów oraz pozbawionego wszelkich dialogów czy napisów; wyraźnej reguły wymagają również przypadki, gdy umowa międzynarodowa w sprawie koprodukcji nie reguluje jasno kwestii podziału praw w szczególnym przypadku publicznego przekazu satelitarnego w rozumieniu niniejszej dyrektywy.
- (20) Publiczne przekazy satelitarne z państw nieczłonkowskich będą uznawane, na określonych warunkach, za przekaz pojawiający się w jednym z Państw Członkowskich Wspólnoty.
- (21) Niezbędne jest zapewnienie, że ochrona autorów, artystów wykonawców, producentów fonogramów i organizacji radiowych i telewizyjnych jest przyznana we wszystkich Państwach Członkowskich oraz że nie jest przedmiotem ustawowego systemu licencji; tylko w ten sposób można uniknąć naruszenia konkurencji z powodu różnic w poziomie ochrony w ramach wspólnego rynku.
- (22) Pojawienie się nowych technologii może mieć wpływ na jakość i ilość wykorzystania utworów i innych przedmiotów objętych ochroną.
- (23) W świetle tych wydarzeń należy mieć nieustannie na uwadze poziom ochrony udzielanej na mocy niniejszej dyrektywy wszystkim podmiotom praw autorskich, w dziedzinach objętych zakresem niniejszej dyrektywy.
- (24) Harmonizacja ustawodawstwa przewidziana w niniejszej dyrektywie pociąga za sobą harmonizację przepisów zapewniających wysoki poziom ochrony autorów, artystów wykonawców, producentów fonogramów oraz organizacji radiowych i telewizyjnych; harmonizacja ta nie może dopuścić do sytuacji, w której organizacje radiowe i telewizyjne korzystałyby z różnic w poziomie ochrony poprzez przenoszenie miejsc swojej działalności, ze szkodą dla produkcji audiowizualnych.
- (25) Do celów publicznego przekazu satelitarnego ochronę przewidzianą w odniesieniu do praw pokrewnych należy dostosować do ochrony określonej w dyrektywie 92/100/EWG z dnia 19 listopada 1992 r. w sprawie prawa najmu i użyczenia oraz niektórych praw pokrewnych w dziedzinie własności intelektualnej⁽¹⁾; w szczególności zapewni to, że artyści wykonawcy oraz producenci fonogramów mają zagwarantowane stosowne wynagrodzenie za przekaz satelitarny ich przedstawień lub fonogramów.
- (26) Przepisy art. 4 nie uniemożliwiają Państw Członkowskim rozszerzenia domniemania określonego w art. 2 ust. 5 dyrektywy 92/100/EWG na prawa wyłączne określone w art. 4; ponadto przepisy art. 4 nie pozbawiają Państw Członkowskich możliwości wprowadzenia wzruszalnego domniemania wydania zezwolenia na korzystanie, w odniesieniu do wyłącznych praw wykonawców określonych w tym artykule, w zakresie, w jakim domniemanie takie jest zgodne z Międzynarodową Konwencją o Ochronie Wykonawców, Producentów Fonogramów i Organizacji Nadawczych.
- (27) Retransmisja drogą kablową programów z innych Państw Członkowskich stanowi działanie podlegające prawu autorskiemu oraz, w zależności od przypadku, prawom pokrewnym; w związku z tym operator sieci kablowej musi uzyskać zezwolenie wszystkich posiadaczy praw, w odniesieniu do wszystkich części retransmitowanego programu; zgodnie z niniejszą dyrektywą zezwolenia takie wydawane są na podstawie umów, chyba że przewidziany jest tymczasowy wyjątek, w przypadku istniejących ustawowych systemów licencji.

(1) Dz.U. L 346 z 27.11.1992, str. 61.

- (28) W celu zapewnienia, aby prawidłowe działanie umownych przepisów nie było podawane w wątpliwość przez osoby z zewnątrz będące posiadaczami praw do poszczególnych części programu, w stopniu, w jakim wymaga tego specyfika retransmisji drogą kablową, należy zapewnić wyłącznie zbiorową formę realizacji prawa do wydawania zezwoleń, poprzez organizacje zbiorowego zarządzania prawami autorskimi; prawo do wydawania zezwoleń pozostaje w mocy, a regulacji podlega tylko sposób jego realizacji, przez co prawo do wydawania zezwoleń na retransmisję drogą kablową może być nadal przyznawane; niniejsza dyrektywa nie wpływa na wykonanie autorskich praw osobistych.
- (29) Wyjątek przewidziany w art. 10 nie ogranicza możliwości przeniesienia praw przez ich posiadaczy na organizacje zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i zapewnienia sobie w ten sposób bezpośredniego udziału w wynagrodzeniach wypłacanych przez operatora kablowego za retransmisję drogą kablową.
- (30) Przepisy umowne dotyczące zezwoleń na retransmisję kablową należy wspierać za pomocą dodatkowych środków; strona, która dąży do zawarcia umowy ogólnej, powinna zostać zobowiązana do przedstawienia zbiorowych propozycji dotyczących umowy; ponadto każda strona umowy powinna mieć w każdej chwili możliwość wezwania do pomocy bezstronnych mediatorów, których zadaniem jest pomoc w negocjacjach i którzy mogą przedstawiać wnioski; wszelkie takie propozycje lub zastrzeżenia do nich przedstawia się danym stronom zgodnie z obowiązującymi zasadami doręczania dokumentów prawnych, zawartymi w szczególności w istniejących konwencjach międzynarodowych; ostatecznie niezbędne jest zapewnienie, aby negocjacje nie były bezzasadnie blokowane oraz aby nie dochodziło do nieuzasadnionego utrudniania udziału w tych negocjacjach indywidualnym posiadaczom praw; żaden z tych środków sprzyjających nabywaniu praw nie podważa umownego charakteru nabywania praw do retransmisji drogą kablową.
- (31) W okresie przejściowym należy zezwolić Państwom Członkowskim na utrzymanie istniejących organów właściwych na terytoriach tych państw do rozstrzygnięcia spraw, w których prawo do publicznej retransmisji drogą kablową spotkało się z nieuzasadnioną odmową lub zostało zaferowane przez organizację radiową i telewizyjną na nieuzasadnionych warunkach; zakłada się, że danym stronom powinno być zagwarantowane prawo do wysłuchania przez organ, a istnienie takiego organu nie przeszkadza danym stronom w normalnym dostępie do sądów.
- (32) Jednakże zasady wspólnotowe nie muszą odnosić się do tych wszystkich kwestii, których skutki, ewentualnie z niewielkimi wyjątkami w sferze handlowej, są odczuwalne tylko w granicach jednego Państwa Członkowskiego.
- (33) Należy ustanowić minimalne reguły w celu ustanowienia i zagwarantowania swobodnego i niezakłóconego transgranicznego przekazu drogą satelitarną oraz równoczesnej, niezmienionej retransmisji drogą kablową programów nadawanych z innych Państw Członkowskich, w szczególności na podstawie umowy.
- (34) Niniejsza dyrektywa nie narusza dalszej harmonizacji w dziedzinie prawa autorskiego oraz praw pokrewnych, jak również zbiorowego zarządzania takimi prawami; możliwość regulowania działalności organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi przez Państwa Członkowskie nie narusza swobody umownego negocjowania praw, przewidzianej w niniejszej dyrektywie, zakładając, że negocjacje takie są prowadzone w ramach ogólnych lub szczegółowych przepisów krajowych w odniesieniu do prawa konkurencji lub zapobiegania nadużywaniu pozycji monopolistycznej.
- (35) W związku z powyższym Państwa Członkowskie powinny uzupełnić przepisy ogólne niezbędne do osiągnięcia celów niniejszej dyrektywy przez podjęcie środków ustawodawczych i administracyjnych w ramach prawa krajowego, z zastrzeżeniem, że nie pozostają one w sprzeczności z celami niniejszej dyrektywy oraz są zgodne z prawem wspólnotowym.
- (36) Niniejsza dyrektywa nie wpływa na stosowanie zasad konkurencji, zgodnie z art. 85 i 86 Traktatu,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

ROZDZIAŁ I

DEFINICJE

Artykuł 1

Definicje

1. Do celów niniejszej dyrektywy „satelita” oznacza satelitę działającego na pasmach częstotliwości, które na mocy prawa telekomunikacyjnego zastrzeżone są dla wysłania sygnałów do odbioru publicznego lub dla zamkniętych połączeń między dwiema

stacjami. Niemniej jednak, w drugim przypadku, warunki indywidualnego odbioru sygnałów muszą być porównywalne z warunkami mającymi zastosowanie w pierwszym przypadku.

2. a) Do celów niniejszej dyrektywy „publiczny przekaz satelitarny” oznacza działanie, w wyniku którego sygnały będące nośnikami programu przeznaczonego do odbioru publicznego, pod kontrolą organizacji radiowej i telewizyjnej i na jej odpowiedzialność, wprowadzane są do zamkniętego łańcucha przekazu, prowadzącego do satelity i z powrotem na Ziemię.

b) Satelitarny przekaz publiczny pojawia się wyłącznie w Państwie Członkowskim, w którym sygnały będące nośnikami programu są wprowadzane pod kontrolą organizacji radiowej i telewizyjnej i na jej odpowiedzialność, do zamkniętego łańcucha przekazu, prowadzącego do satelity i z powrotem na Ziemię.

c) W przypadku kodowanych sygnałów będących nośnikami programu publiczny przekaz satelitarny następuje pod warunkiem publicznego udostępnienia przez organizację radiową i telewizyjną lub za jej zgodą środków dekodowania.

d) W przypadku gdy publiczny przekaz satelitarny następuje w państwie nienależącym do Wspólnoty, które nie zapewnia poziomu ochrony przewidzianego na mocy rozdziału II,

i) jeżeli sygnały będące nośnikami programu przekazywane są do satelity przez naziemną stację nadawczą znajdującą się w jednym z Państw Członkowskich, przyjmuje się, że publiczny przekaz satelitarny nastąpił w tym Państwie Członkowskim, a prawa przewidziane na mocy rozdziału II przysługują osobie obsługującej naziemną stację nadawczą; lub

ii) jeżeli nie jest używana żadna naziemna stacja nadawcza znajdująca się w jednym z Państw Członkowskich, lecz publiczny przekaz satelitarny nastąpił na zlecenie organizacji radiowej i telewizyjnej mającej siedzibę w jednym z Państw Członkowskich, przyjmuje się, że przekaz nastąpił w Państwie Członkowskim, w którym organizacja radiowa i telewizyjna posiada swoje główne przedsiębiorstwo we Wspólnocie, a prawa przewidziane na mocy rozdziału II przysługują organizacji radiowej i telewizyjnej.

3. Do celów niniejszej dyrektywy „retransmisja drogą kablową” oznacza równoczesną, niezmienną i pełną transmisję programów radiowych lub telewizyjnych z innego Państwa Członkowskiego, drogą przewodową lub bezprzewodową, w tym satelitarną, retransmitowanych w systemie kablowym lub mikrofalowym do odbioru publicznego.

4. Do celów niniejszej dyrektywy „organizacja zbiorowego zarządzania prawami autorskimi” oznacza każdą organizację, której jedynym celem lub jednym z głównych celów jest zarządzanie i administrowanie prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi.

5. Do celów niniejszej dyrektywy główny reżyser utworu filmowego lub utworu audiowizualnego uważany jest za jego twórcę lub jednego z twórców. Państwa Członkowskie mogą przewidzieć, że inne osoby traktowane będą jako współautorzy utworu.

ROZDZIAŁ II

NADAWANIE PROGRAMÓW DROGĄ SATELITARNĄ

Artykuł 2

Prawo do nadawania programów

Z zastrzeżeniem przepisów określonych w niniejszym rozdziale Państwa Członkowskie ustanawiają na rzecz autora wyłączne prawo do wydawania zezwoleń na publiczny przekaz satelitarny utworów chronionych prawem autorskim.

Artykuł 3

Nabycie praw do nadawania utworów

1. Państwa Członkowskie zobowiązane są zapewnić, aby uzyskanie zezwolenia określonego w art. 2 możliwe było wyłącznie w drodze umowy.

2. Państwo Członkowskie może postanowić, że umowa zbiorowa między organizacją zbiorowego zarządzania prawami autorskimi a organizacją radiową i telewizyjną, dotycząca danej kategorii utworów, może zostać rozszerzona na podmioty praw autorskich tej samej kategorii, a niereprezentowanych przez organizację zbiorowego zarządzania prawami autorskimi z zastrzeżeniem, że:

- równocześnie z publicznym przekazem satelitarnym ten sam nadawca dokona transmisji przez system naziemny, oraz
- podmiot praw autorskich nieposiadający swojego przedstawiciela może w każdej chwili wykluczyć rozszerzenie umowy zbiorowej na jego utwory oraz zbiorowe lub indywidualne korzystanie z jego praw.

3. Ustęp 2 nie stosuje się do utworów filmowych, łącznie z utworami stworzonymi w sposób analogiczny do dzieł filmowych.

4. Jeżeli prawo Państwa Członkowskiego przewidują rozszerzenie umowy zbiorowej zgodnie z przepisami ust. 2, Państwo Członkowskie zobowiązane jest powiadomić Komisję, które organizacje radiowe i telewizyjne są uprawnione do korzystania z tego prawa. Komisja opublikuje taką informację w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* (seria C).

Artykuł 4

Prawa artystów wykonawców, producentów fonogramów i organizacji radiowych i telewizyjnych

1. Do celów publicznego przekazu satelitarnego prawa artystów wykonawców, producentów fonogramów oraz organizacji radiowych i telewizyjnych nadawców podlegają ochronie zgodnie z przepisami art. 6, 7, 8 i 10 dyrektywy 92/100/EWG.

2. Do celów ust. 1 „nadawanie drogą bezprzewodową” określone w dyrektywie 92/100/EWG należy rozumieć jako obejmujące publiczny przekaz satelitarny.

3. W odniesieniu do korzystania z praw określonych w ust. 1 stosuje się art. 2 ust. 7 i art. 12 dyrektywy 92/100/EWG.

Artykuł 5

Stosunek między prawem autorskim i prawami pokrewnymi

Ochrona praw pokrewnych na mocy niniejszej dyrektywy w żaden sposób nie narusza ochrony praw autorskich ani nie wpływa na nią.

Artykuł 6

Ochrona minimalna

1. Państwa Członkowskie mogą zapewnić posiadaczom praw pokrewnych ochronę o szerszym zasięgu niż ta wymagana na mocy art. 8 dyrektywy 92/100/EWG.

2. W przypadku zastosowania ust. 1 Państwa Członkowskie zobowiązane są przestrzegać definicji zawartych w art. 1 ust. 1 i 2.

Artykuł 7

Przepisy przejściowe

1. W odniesieniu do terminowego stosowania praw określonych w art. 4 ust. 1 niniejszej dyrektywy stosuje się art. 13 ust. 1, 2, 6 i 7 dyrektywy 92/100/EWG. Artykuł 13 ust. 4 i 5 dyrektywy 92/100/EWG stosuje się *mutatis mutandis*.

2. Umowy dotyczące wykorzystania utworów i innych przedmiotów objętych ochroną, obowiązujące w dniu określonym w art. 14 ust. 1, podlegają przepisom art. 1 ust. 2 i art. 2 i 3 od dnia 1 stycznia 2000 r., jeżeli wygasają po tym terminie.

3. Jeżeli międzynarodowa umowa w sprawie koprodukcji zawarta przed datą określoną w art. 14 ust. 1 między koproducentem z jednego Państwa Członkowskiego a jednym lub kilkoma

koproducentami z innych Państw Członkowskich lub państw trzecich wyraźnie ustanawia system podziału praw do wykorzystania między koproducentów według obszarów geograficznych w odniesieniu do wszystkich środków przekazu publicznego, bez zróżnicowania między Porozumieniem mającym zastosowanie do publicznego przekazu satelitarnego a przepisami mającymi zastosowanie do pozostałych środków przekazu, a publiczny przekaz satelitarny koprodukcji naruszałby wyłączność, w szczególności wyłączność językową jednego z koproducentów lub jego cesjonariusza na danym terytorium, zezwolenie na publiczny przekaz satelitarny przez jednego z koproducentów lub jego cesjonariusza uwarunkowane jest wcześniejszą zgodą posiadacza danego prawa wyłączności, niezależnie, czy jest nim koproducent czy cesjonariusz.

ROZDZIAŁ III

RETRANSMISJA DROGĄ KABLOWĄ

Artykuł 8

Prawo do retransmisji drogą kablową

1. Państwa Członkowskie zobowiązane są zapewnić, aby w przypadku retransmisji programów z innych Państw Członkowskich drogą kablową na ich terytorium przestrzegano obowiązujących praw autorskich i praw pokrewnych oraz aby transmisja miała miejsce na podstawie indywidualnych lub zbiorowych przepisów umownych między właścicielami praw autorskich, posiadaczami praw pokrewnych i operatorami kablowymi.

2. Pomimo przepisów ust. 1 Państwa Członkowskie mogą utrzymać do dnia 31 grudnia 1997 r. ustawowe systemy licencji, które obowiązują lub są wyraźnie przewidziane na mocy prawa krajowego w dniu 31 lipca 1991 r.

Artykuł 9

Korzystanie z prawa retransmisji drogą kablową

1. Państwa Członkowskie zobowiązane są zapewnić, aby prawo przysługujące właścicielom i posiadaczom praw autorskich i praw pokrewnych, polegające na udzielaniu lub odmowie udzielenia operatorom kablowym zezwoleń na retransmisję drogą kablową, realizowane było wyłącznie za pośrednictwem organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi.

2. W przypadku gdy podmiot praw autorskich nie przekazuje sprawy zarządzania swoimi prawami organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi, organizację, która zarządza prawami tej samej kategorii, uważa się za uprawnioną do zarządzania prawami takiego podmiotu. Jeżeli dana kategoria praw podlega zarządzaniu przez więcej niż jedną organizację zbiorowego zarządzania prawami autorskimi, podmiotowi praw autorskich przysługuje swoboda wyboru organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi uprawnionej do zarządzania jego prawami. Podmiot praw autorskich określony w niniejszym ustępie ma te same prawa i obowiązki wynikające z umowy między operatorem kablowym a organizacją zbiorowego zarządzania

prawami autorskimi, która zarządza jego prawami, co podmiot praw, który upoważnił daną organizację, oraz może wysuwać roszczenia do tych praw w terminie ustalonym przez dane Państwo Członkowskie, nie krótszym jednak niż trzy lata od daty retransmisji drogą kablową, przedmiotem którego był jego utwór lub inne treści podlegające ochronie.

3. Państwo Członkowskie może postanowić, że w przypadku zezwolenia przez podmiot praw autorskich na wstępną transmisję utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną na terytorium danego Państwa Członkowskiego przyjmuje się, że wyraził on zgodę, aby jego prawa do retransmisji drogą kablową wykonywane były nie indywidualnie, lecz zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy.

Artykuł 10

Korzystanie przez organizację radiową i telewizyjną z prawa retransmisji drogą kablową

Państwa Członkowskie zobowiązane są zapewnić, aby art. 9 nie był stosowany do praw, z których organizacja radiowa i telewizyjna korzysta w odniesieniu do jej własnych transmisji, niezależnie od tego, czy dane prawa należą do tej organizacji, czy też zostały na nią przeniesione przez innego właściciela praw autorskich i/lub praw pokrewnych.

Artykuł 11

Mediatorzy

1. W przypadku gdy nie zawarto umowy dotyczącej zezwolenia na retransmisję drogą kablową, Państwa Członkowskie zobowiązane są zapewnić, aby każda ze stron miała możliwość skorzystania z pomocy jednego lub kilku mediatorów.

2. Zadaniem mediatorów jest udzielenie pomocy w negocjacjach. Mogą oni też przedstawiać stronom wnioski.

3. Jeżeli żadna ze stron w terminie trzech miesięcy od chwili przedłożenia propozycji określonej w ust. 2 nie zgłosi sprzeciwu, propozycję uważa się za przyjętą. Propozycje oraz wszelkie zastrzeżenia do nich są zgłaszane zainteresowanym stronom zgodnie z obowiązującymi zasadami przekazywania dokumentów prawnych.

4. Przy wyborze mediatorów należy upewnić się, że ich niezależność i bezstronność jest niekwestionowana.

Artykuł 12

Zapobieganie nadużywaniu pozycji w negocjacjach

1. Państwa Członkowskie zobowiązane są zapewnić poprzez stosowne przepisy prawa cywilnego i administracyjnego, w miarę potrzeb, aby strony przystąpiły do negocjacji dotyczących zezwoleń na retransmisję drogą kablową i aby prowadziły te negocjacje w dobrej wierze oraz aby bezzasadnie nie utrudniały ani nie uniemożliwiały tych negocjacji.

2. Jeżeli Państwo Członkowskie w dniu wymienionym w art. 14 ust. 1 dysponuje na swym terytorium organem właściwym do rozstrzygania w sprawach nieuzasadnionej odmowy udzielenia prawa do retransmisji programu drogą kablową lub zaoferowania tego prawa przez organizację radiową i telewizyjną na nieuzasadnionych warunkach, dane Państwo Członkowskie może utrzymać taki organ.

3. Ustęp 2 stosuje się dla okresu przejściowego ośmiu lat od daty określonej w art. 14 ust. 1.

ROZDZIAŁ IV

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 13

Zbiorowe zarządzanie prawami

Niniejsza dyrektywa nie narusza regulacji Państw Członkowskich w odniesieniu do działalności organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi.

Artykuł 14

Przepisy końcowe

1. Państwa Członkowskie wprowadzą w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne w celu wykonania niniejszej dyrektywy przed dniem 1 stycznia 1995 r. i niezwłocznie powiadomią o tym Komisję.

Środki przyjmowane przez Państwa Członkowskie muszą zawierać odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie będzie im towarzyszyć przy ich oficjalnej publikacji. Państwa Członkowskie ustanawiają sposoby sporządzania takiego odniesienia.

2. Państwa Członkowskie prześlą Komisji przepisy prawa krajowego przyjęte w zakresie objętym niniejszą dyrektywą.

3. Najpóźniej do dnia 1 stycznia 2000 r. Komisja przedłoży Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu sprawozdanie w sprawie stosowania niniejszej dyrektywy oraz, w razie potrzeby, opracuje kolejne wnioski odnośnie do dostosowania niniejszej dyrektywy do zmian w sektorze radiowym i audiowizualnym.

Artykuł 15

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 27 września 1993 r.

W imieniu Rady

R. URBAIN

Przewodniczący